

НАУКОВА УСТАНОВА
ІНСТИТУТ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ТА СПІВПРАЦІ

ПЕДАГОГІЧНИЙ НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

ПрОсвіта

Випуск № 2

жовтень, 2024

УКРЛОГОС Груп
2024

SCIENTIFIC INSTITUTION

INSTITUTION OF SCIENTIFIC AND TECHNICAL INTEGRATION AND COOPERATION

PEDAGOGICAL SCIENTIFIC JOURNAL

PrOsvita

Issue № 2

October, 2024

UKRLOGOS Group
2024

ПрОсвіта : педагогічний науковий журнал / НУ «Інститут науково-технічної інтеграції та співпраці». Вінниця : ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2024. № 2. 154 с.

 DOI: <https://doi.org/10.36074/PrOsvita.issue2>

Рекомендовано до видання

Вченою Радою Наукової установи «Інститут науково-технічної інтеграції та співпраці». Протокол № 58 від 17.10.2024 року.

Ідентифікатор медіа: R40-05280 (Рішення Національної Ради № 2545 від 08.08.2024).

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Кондрацька Галина Дмитрівна – доктор педагогічних наук, професор,
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка (Україна)

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Бенера Валентина Єфремівна – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
Бацуровська Ілона Вікторівна – доктор педагогічних наук, доцент (Україна);
Буцик Ігор Михайлович – доктор педагогічних наук, доцент (Україна);
Волошенко Марина Олександрівна – доктор педагогічних наук, доцент (Україна);
Дибкова Людмила Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
Куліченко Алла Костянтинівна – доктор педагогічних наук, доцент (Україна);
Мірошніченко Валентина Іванівна – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
Маринченко Ганна Миколаївна – доктор історичних наук (Україна);
Олексін Юрій Петрович – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
Опачко Магдаліна Василівна – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
Отич Олена Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
Парфанович Іванна Іванівна – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
Пінчук Ірина Олександрівна – доктор педагогічних наук, доцент (Україна);
Радул Валерій Вікторович – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
Савінова Наталія Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
Сергеева Лариса Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
Сліпчишин Лідія Василівна – доктор педагогічних наук, доцент (Україна);
Таможська Ірина Володимирівна – доктор педагогічних наук, доцент (Україна);
Яненко Ярослав Васильович – доктор наук із соціальних комунікацій, доцент (Україна);
Бєсєдіна Антоніна Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна);
Гончарук Валентина Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна);
Данилко Оксана Григорівна – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна);
Данильченко Ірина Григорівна – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна);
Зенченко Тетяна Федорівна – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна);
Іваницька Наталія – кандидат педагогічних наук (Україна);
Калінін Андрій Миколайович – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна);

Кошура Андрій Вікторович – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна);
Красницька Ольга – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна);
Лещук Галина Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна);
Любива (Лисиця) Віталіна Вячеславівна – кандидат педагогічних наук (Україна);
Мацук Людмила – кандидат педагогічних наук, професор (Україна);
Приходько Оксана Юріївна – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна);
Слухенська Руслана Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна);
Степанова Наталія Михайлівна – кандидат філософських наук, доцент (Україна);
Танана Світлана Михайлівна – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна);
Твердохлебова Наталя Євгеніївна – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна);
Тернавська Тетяна Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна);
Фасолько Тетяна Степанівна – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна);
Цибанюк Олександра Олександрівна – кандидат педагогічних наук (Україна);
Човрій Софія Юліївна – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна);
Чугай Оксана Юріївна – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна);
Шевчук Борис Вікторович – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна);
Шерудило Андрій Васильович – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна);
Шикиринська Олександра Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна);
Юденко Оксана – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна);
Хацаюк Олександр Володимирович – старший викладач (Україна);

Журнал включено до міжнародних каталогів наукових видань і наукометричних баз:

Index Copernicus; Google Scholar; Open Ukrainian Citation Index; OpenAIRE, CrossRef; WorldCat; «Наукова періодика України» (НБУ ім. В.І. Вернадського НАН України); Національний репозитарій академічних текстів; Mendeley; Semantic Scholar; Scilit; PubPeer.

» www.prosvita.in.ua

Редакція журналу забезпечує проведення рецензування відповідно до процедури подвійного анонімного рецензування, виходячи з принципу об'єктивності та керуючись міжнародними стандартами публікаційної етики COPE Code of Conduct і нормами, викладеними в Етичному кодексі ученого України.

Статті перевіряються на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com.

Усі матеріали цього випуску поширюються на умовах ліцензії CC BY-SA 4.0 International,

PrOsvita : pedagogical scientific journal / SI «Institution of Scientific and Technical Integration and Cooperation». Vinnytsia : LLC «UKRLOGOS Group», 2024. № 2. 154 p.

 DOI: <https://doi.org/10.36074/PrOsvita.issue2>

Recommended for publication by the

Academic Council of the Institute of Scientific and Technical Integration and Cooperation.
Protocol № 58 from October 17, 2024.

Media identifier: R40-05280 (Decision of the National Council of Ukraine on Television and Radio Broadcasting № 2545 dated 08.08.2024).

EDITOR-IN-CHIEF:

Halyna Kondratska – Doctor of Pedagogy, Professor,
Drohobych State Pedagogical University of Ivan Franko (Ukraine)

EDITORIAL BOARD:

Valentyna Benera – Doctor of Sciences in Pedagogy, Professor (Ukraine);
Ilona Batsurovska – Doctor of Sciences in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Ihor Butsyk – Doctor of Sciences in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Maryna Voloshenko – Doctor of Sciences in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Liudmyla Dybkova – Doctor of Sciences in Pedagogy, Professor (Ukraine);
Alla Kulichenko – Doctor of Sciences in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Valentyna Miroshnichenko – Doctor of Sciences in Pedagogy, Professor (Ukraine);
Hanna Marynchenko – Doctor of Sciences in History (Ukraine);
Yurii Oleksin – Doctor of Sciences in Pedagogy, Professor (Ukraine);
Mahdalyna Opachko – Doctor of Sciences in Pedagogy, Professor (Ukraine);
Olena Otych – Doctor of Sciences in Pedagogy, Professor (Ukraine);
Ivanna Parfanovych – Doctor of Sciences in Pedagogy, Professor (Ukraine);
Iryna Pinchuk – Doctor of Sciences in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Valerii Radul – Doctor of Sciences in Pedagogy, Professor (Ukraine);
Nataliia Savinova – Doctor of Sciences in Pedagogy, Professor (Ukraine);
Larysa Serheieva – Doctor of Sciences in Pedagogy, Professor (Ukraine);
Lidiia Slipchyshyn – Doctor of Sciences in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Iryna Tamozhska – Doctor of Sciences in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Yaroslav Yanenko – Doctor of Sciences in Social Communications, Associate professor (Ukraine);
Antonina Biesiedina – Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Valentyna Honcharuk – Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Oksana Danylko – Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Iryna Danylchenko – Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Tetiana Zenchenko – Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Nataliia Ivanytska – Ph.D. in Pedagogy (Ukraine);
Andrii Kalinin – Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);

Andrii Koshura – Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Olha Krasnytska – Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Halyna Leshchuk – Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Vitalina Liubyva (Lysytsia) – Ph.D. in Pedagogy (Ukraine);
Liudmyla Matsuk – Ph.D. in Pedagogy, Professor (Ukraine);
Oksana Prykhodko – Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Ruslana Slukhenska – Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Nataliia Stepanova – Ph.D. in Philosophy, Associate professor (Ukraine);
Svitlana Tanana – Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Natalia Tverdokhliebova – Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Tetiana Ternavska – Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Tetiana Fasolko – Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Oleksandra Tsybaniuk – Ph.D. in Pedagogy (Ukraine);
Sofiiia Chovrii – Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Oksana Chuhai – Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Borys Shevchuk – Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Andrii Sherudylo – Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Oleksandra Shykyrynska – Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Oksana Yudenko – Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine);
Oleksandr Khatsaiuk – Senior teacher (Ukraine);

The journal is indexed in international reference and scientometric databases:

Index Copernicus; Google Scholar; Open Ukrainian Citation Index; OpenAIRE, CrossRef; WorldCat; «Наукова періодика України» (НБУ ім. В.І. Вернадського НАН України); Національний репозитарій академічних текстів; Mendeley; Semantic Scholar; Scilit; PubPeer.

» www.prosvita.in.ua

The editors of the journal ensure peer review in accordance with the procedure of double-blind peer-review, based on the principle of objectivity and guided by the international standards of publishing ethics COPE Code of Conduct and the norms set forth in the Code of Ethics of the Ukrainian scientist.

Articles are checked for plagiarism using StrikePlagiarism.com software.

All material in this issue is licensed under CC BY-SA 4.0 International.

ЗМІСТ

Малишев В. В., Бойченко В. В., Габ А. І., Орел О. В., Войцехівський М. Ф. НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ: ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ОСВІТНІХ ЛАБОРАТОРІЙ ТА ІНТЕГРАЦІЯ ОСВІТИ В СФЕРІ НАНОТЕХНОЛОГІЙ	9
Свинаренко Н. О., Добрунова Л. Е. ПРО ТРАДИЦІЙНІ КИТАЙСЬКУ ОСВІТУ ТА ВИХОВАННЯ У СУЧАСНОМУ СВІТІ: ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ	30
Шинкар Т. Ю., Потапенко В. В. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ЗДІЙСНЕННЯ СУПРОВОДУ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	48
Пашенко О. А., Медведовська Т. П., Терханова О. В., Байдак А. Р., Данилюк Ю. І. ВПЛИВ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА АКАДЕМІЧНІ ДОСЯГНЕННЯ	57
Черчата Л. М., Король Л. Л. ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ НЕФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	71
Лашевська Г. А. КОНТЕКСТНІ ЗАВДАННЯ З ХІМІЇ В ПІДРУЧНИКУ ДЛЯ 7 КЛАСУ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРИРОДНИЧО-НАУКОВОЇ ГРАМОТНОСТІ Й РОЗВИТКУ НАСКРІЗНИХ УМІНЬ	84
Бабаліч В. А. ХАРЧУВАННЯ СПОРТСМЕНІВ У ЦИКЛІЧНИХ ВИДАХ СПОРТУ	96
Скрипка К. С. ГНУЧКІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ. СКАФОЛДИНГ: НАДАЄМО ПІДТРИМКУ УЧНЯМ ЩОДО ПОДОЛАННЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ	107
Бабаліч В. А., Собко Н. Г. ТРЕНУВАЛЬНА ПРОГРАМА РОЗВИТКУ РУХОВИХ ЗДІБНОСТЕЙ СПОРТСМЕНІВ 12-14 РОКІВ, ЗАСОБАМИ «СУХОГО ПЛАВАННЯ»	122
Кашина Г. С., Макієвський О. І., Бараник З. П., Громоздова Л. В., Лисечко Є. Г. ІНФОРМАЦІЙНИЙ WEB-РЕСУРС СИСТЕМИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ: ДОСВІД РОБОТИ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ	135
Васильєва-Халатникова М. О., Брусенко А. С. СКЛАДОВІ СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ ОСІБ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВІД НАСИЛЬСТВА В СІМ'Ї	144

Malyshev V., Boichenko V., Gab A., Orel O., Voitsekhivskiy M. THE SCIENTIFIC AND PRACTICAL PART OF THE EDUCATIONAL PROCESS: ACTIVITIES OF SCIENTIFIC AND RESEARCH EDUCATIONAL LABORATORIES AND THE INTEGRATION OF EDUCATION IN THE FIELD OF NANOTECHNOLOGIES	9
Svynarenko N., Dobrunova L. ABOUT TRADITIONAL CHINESE EDUCATION AND UPBRINGING IN THE MODERN WORLD: HISTORICAL AND PEDAGOGICAL ASPECTS	30
Shynkar T., Potapenko V. THEORETICAL FOUNDATIONS OF TRAINING FUTURE EDUCATORS TO PROVIDE SUPPORT FOR PLAY ACTIVITIES	48
Pashchenko O., Medvedovska T., Terkhanova O., Baidak A., Danyliuk Yu. THE IMPACT OF EMOTIONAL INTELLIGENCE ON ACADEMIC ACHIEVEMENT	57
Cherchata L., Korol L. PROFESSIONALLY ORIENTED TEACHING OF ENGLISH TO STUDENTS OF NON-PHILOLOGICAL SPECIALTIES	71
Lashevskaya H. CONTEXTUAL TASKS IN CHEMISTRY IN THE TEXTBOOK FOR THE 7TH GRADE AS A MEANS OF FORMING NATURAL AND SCIENTIFIC LITERACY AND DEVELOPING COMPREHENSIVE SKILLS	84
Babalich V. NUTRITION OF ATHLETES IN CYCLIC SPORTS	96
Skrypka K. FLEXIBLE TEACHING METHODS. SCAFFOLDING: WE SUPPORT STUDENTS TO OVERCOME EDUCATIONAL LOSSES	107
Babalich V., Sobko N. TRAINING PROGRAM FOR THE DEVELOPMENT OF MOVEMENT ABILITIES OF ATHLETES 12-14 YEARS OLD USING «DRY SWIMMING»	122
Kashina A., Makievsky O., Baranik Z., Hromozdova L., Lysechko Ye. INFORMATION WEB-RESOURCE OF THE DISTANCE EDUCATION SYSTEM FOR ADULTS: EXPERIENCE OF WORKING IN EXTREME CONDITIONS	135
Vasylyeva-Khalatnykova M., Brusenko A. COMPONENTS OF SOCIAL SUPPORT FOR PERSONS WHO HAVE SUFFERED FROM FAMILY VIOLENCE	144

DOI <https://doi.org/10.36074/PrOsvita.issue2.003>**Шинкар Тетяна Юріївна¹, Потапенко Вікторія Віталіївна²**

1. кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти
Факультету педагогічної освіти
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, УКРАЇНА
ORCID ID: 0000-0002-5656-2032

2. здобувач вищої освіти Факультету педагогічної освіти
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, УКРАЇНА

Теоретичні засади підготовки майбутніх вихователів до здійснення супроводу ігрової діяльності

АНОТАЦІЯ. У статті здійснено теоретичний аналіз проблеми підготовки майбутніх вихователів до здійснення супроводу ігрової діяльності. З'ясовано, що у сучасних умовах проблему підготовки майбутніх вихователів вивчають відповідно до вимог, які визначені до професійної діяльності вихователів (професійний стандарт «Вихователь закладу дошкільної освіти»). Розглянуто підходи до супроводу ігрової діяльності дітей дошкільного віку. З'ясовано, що готовність майбутніх вихователів до здійснення супроводу ігрової діяльності передбачає: розуміння важливості ігрової діяльності для розвитку дітей дошкільного віку, стійку мотивацію до професійної діяльності, професійно значимі якості особистості, професійні компетентності, що дають змогу успішно здійснювати супровід ігрової діяльності.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: підготовка майбутніх вихователів; педагогічний супровід; ігрова діяльність; діти дошкільного віку.

DOI <https://doi.org/10.36074/PrOsvita.issue2.003>

Tetiana Shynkar¹, Viktoriia Potapenko²

1. Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Lecturer,
Department of Preschool Education, Faculty of Pedagogical Education
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, UKRAINE
ORCID ID: 0000-0002-5656-2032

2. Higher education applicant of the Faculty of Pedagogical Education
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, UKRAINE

Theoretical foundations of training future educators to provide support for play activities

ABSTRACT. The article presents a theoretical analysis of the problem of training future educators to accompany game activities. It has been found that in modern conditions the problem of training future educators is studied in accordance with the requirements for the professional activity of educators (professional standard “Educator of preschool education institution”). The approaches to supporting the play activities of preschool children are considered. It has been found that the readiness of future educators to provide support for play activities involves: understanding the importance of play activities for the development of preschool children, sustainable motivation for professional activity, professionally significant personality qualities, professional competencies that allow to successfully provide support for play activities.

KEYWORDS: *training of future educators; pedagogical support; game activity; preschool children.*

З метою вивчення заявленої проблеми, звернемося до аналізу наукових джерел, у яких охарактеризовано основні поняття теми. До таких понять відносимо: професійна підготовка майбутніх вихователів; ігрова діяльність; психолого-педагогічний супровід ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

Насамперед проаналізуємо поняття «професійна підготовка майбутніх вихователів». Цій проблемі присвячено чимало досліджень сучасних науковців. Так окремі складові професійної підготовки майбутніх педагогів висвітлювали у своїх працях Л. Артемова, І. Бех, Г. Беленька, Н. Гавриш, Н. Голота, Л. Завгородня, Л. Зданевич, Ю. Косенко, І. Луценко, М. Машовець, В. Серегеєва, А. Рацул, Г. Цветкова та ін.

У сучасних умовах проблему підготовки майбутніх вихователів вивчають відповідно до вимог, які визначені до професійної діяльності вихователів. Зокрема професійні компетентності, якими має володіти вихователь зазначені в професійному стандарті «Вихователь закладу дошкільної освіти», затвердженому наказом Міністерства економіки України від 19.10.2021 № 755-21 [12].

Враховуючи, що в студентів слід формувати відповідні знання та уміння Ю. Косенко систему професійної підготовки майбутніх педагогів дошкільної освіти розглядає як «специфічну галузь педагогічної освіти, що цілковито на неї зорієнтована, у головних вимірах структурно її повторює й розвивається в напрямках еволюції останньої» [6].

Автори монографії «Підготовка вихователя до розвитку особистості дитини в дошкільному віці» (Г. Беленька, О. Богініч, З. Борисова та ін.) розглядають підготовку майбутніх фахівців у сфері дошкільної освіти як багатофакторну структуру, головним завданням якої є набуття студентами особистісного смислу діяльності, формування фахової майстерності, постійно зростаюче зацікавлення до роботи з дітьми та їхніми батьками, а також розвиток успішності в діяльності [9].

У свою чергу В. Сергеева вважає, що ефективна професійна

 РЕЦЕНЗОВАНА СТАТТЯ

Згідно стандартів COPE Code of Conduct

підготовка майбутніх педагогів передбачає формування в студентів широкого загального світогляду і високої культури, професійного знання педагогіки, психології, теорії та наукових основ управління, здатності реалізувати свої знання на практиці, опанування методів психолого-педагогічного, соціального дослідження, усього комплексу педагогічних і управлінських умінь [14].

У дослідженнях А. Рацул, наголошується на характеристиці знань та умінь, які має опанувати майбутній вихователь. Науковець звертає увагу, що сучасний вихователь закладу дошкільної освіти повинен мати: методичні знання, наукові знання, теоретичні знання (педагогічні, психологічні, професійні), технологічні знання (знання і використання педагогічних технологій, прогнозування результатів, корекція, рефлексія власної діяльності), морально-етичну культуру, знання з професійної етики, загально-професійні уміння й навички [4]. Готовність вихователя до освітньої взаємодії з дітьми дошкільного віку вчений розглядає як особистісне утворення, яке характеризується сукупністю суспільно значимих ціннісних орієнтацій, фаховою компетентністю з питань виховання та емпатійною взаємодією педагога з вихованцями на засадах особистісно-орієнтованого підходу.

Важливим є погляд на професійну підготовку Л. Зданевич. У свої дослідженнях вона зазначає, що професійна підготовка вихователя – це «спеціально організований освітній процес, спрямований на формування в майбутніх фахівців високого рівня готовності до ефективного здійснення професійної діяльності в галузі дошкільної освіти» [15].

Не менш цікавим для нашого дослідження є визначення підготовки майбутніх вихователів, подане у працях Н. Трофаїла, яке тлумачиться як цілеспрямований процес у межах загальної професійно-педагогічної підготовки майбутніх вихователів у закладах вищої освіти, спрямований на формування теоретичних та методичних знань і вмінь, необхідних для ефективної взаємодії з дітьми дошкільного віку [10].

Отже, вивчення праць зазначених науковців дає змогу стверджувати, що професійну підготовку розуміють як різнобічне поняття. З одного боку, як підготовку педагогічних кадрів для закладів освіти; з іншого – як формування загальнотеоретичних, спеціальних і педагогічних знань, практичних умінь, що дають змогу здійснювати професійну діяльність відповідно до посади. У своєму дослідженні спираємося саме на друге трактування поняття.

У результаті такої підготовки в майбутніх вихователів формується готовність до професійної педагогічної діяльності, що здебільшого розуміється як складне структурне утворення, в основі якого знаходиться: позитивне ставлення до професії, стійкі мотиви діяльності, наявність професійно значимих якостей особистості, сформованість необхідних для професійної діяльності знань та умінь. Тож результатом професійної підготовки засвідчують сформовані в майбутніх вихователів професійні компетентності, необхідні для виконання трудових функцій.

У нашому дослідженні головна увага приділяється підготовці майбутніх вихователів до педагогічного супроводу ігрової діяльності дітей. Окремі питання цієї діяльності висвітлені в працях І. Беха, А. Бурової, Н. Гавриш, С. Довбні, Н. Кудикіної, Т. Піроженко, О. Половіної, Р. Шулигіної та ін. Окремі питання класифікації ігор дітей розкривають у своїх працях Л. Артемова, Н. Кудикіна, Т. Поніманська, Т. Піроженко, Г. Тарасенко та ін. Аналіз напрацювань провідних педагогів свідчить про те, що в історії дошкільної педагогіки зустрічаються різні підходи до класифікації дитячих ігор, які науковці розрізняють за умовними критеріями: змістом, організацією та кількістю учасників, різновидом тощо. Зупинимось детальніше на кількох сучасних підходах.

Т. Поніманська в підручнику «Дошкільна педагогіка» зазначає, що сучасні науковці зазвичай послуговуються класифікацією ігор, яка передбачає їхній розподіл на три групи, а саме:

– творчі ігри – режисерські, сюжетно-рольові (сімейні, побутові, суспільні), будівельно-конструкційні, ігри на теми літературних

 РЕЦЕНЗОВАНА СТАТТЯ

Згідно стандартів COPE Code of Conduct

творів (драматизації, інсценування);

– ігри з правилами – рухливі (великої, середньої, малої рухливості; сюжетні, ігри з предметами; з переважанням основного руху: бігу, стрибків тощо; ігри-естафети) та дидактичні ігри (словесні, з іграшками, настільно-друковані);

– народні ігри – забави, рухливі, дидактичні, обрядові [7, с. 304].

Н. Кудикіна пропонує розподіляти ігри дітей дошкільного віку на творчі ігри та ігри за правилами. Творчі ігри визначені дослідницею як креативна діяльність дитини за власною ініціативою. На відміну від них, ігри за правилами спрямовані на реалізацію вже створених дорослим певної змістовної та процесуальної основ гри [11]. У своїх працях як творчі дослідниця виділяє такі ігри: сюжетно-рольові, конструктивно-будівельні, ігри-драматизації та театралізації, ігри з елементами праці, ігри-фантазування. До ігор з правилами відносить: дидактичні, пізнавальні, ігри-подорожі, рухливі, спортивні, хороводні, народні, інтелектуальні, комп'ютерні, ігри-розваги.

Беручі до уваги, що кожна класифікація ігор є досить умовною і не вичерпує всього різноманіття ігор, у межах нашого дослідження послуговуємося класифікацією зазначеною у Державному стандарті дошкільної освіти [1].

У Державному стандарті дошкільної освіти, розробниками освітнього напрямку «Гра дитини» визначено дві групи ігор: самодіяльні вільні ігри та ігри, що організовані за ініціативою дорослих. Тож, як ігри організовані за ініціативою дорослих з метою навчання дітей розглядаємо сюжетно-дидактичні, дидактичні (словесні, з іграшками, настільно-друковані), рухливі, конструктивно-будівельні.

Зупинимось детальніше на поняття «супровід». У тлумачному словнику української мови під ним розуміється «те, що супроводить яку-небудь дію, явище, товариство, оточення; група людей, яка супроводжує когось» [7].

Українські науковці І. Бех, Н. Кудикіна, Н. Пихтіна, О. Половіна

розглядають педагогічний супровід діяльності дітей через призму створення необхідних соціальних та психолого-педагогічних умов для успішного гармонійного розвитку кожної дитини.

Провідною умовою супроводу ігрової діяльності Н. Кудикіна називає розвиток самостійної, активної діяльності дітей паралельно із використанням системи педагогічних методів та прийомів, спрямованих на мобілізацію всіх структурних компонентів гри та досягнення позитивного результату [1].

Розглядаючи питання педагогічного супроводу ігор дітей дошкільного віку, С. Довбня та Р. Шулигіна відзначають ігрову діяльність як засіб ефективного навчання, виховання та розвитку дітей дошкільного віку для досягнення цілей освітньої діяльності шляхом цілеспрямованого застосування системи педагогічних технологій, спрямованих на взаємодію з урахуванням специфіки конкретної ігрової діяльності дітей у системі «вихователь – діти» через реалізацію реальних потреб і особистісного потенціалу [2].

У свою чергу Т. Завязун зауважує, що загальний розвиток дітей під час ігрової діяльності досягається, передусім за допомогою різних напрямів змісту гри. Також науковець зазначає, що одним із найактуальніших завдань сучасної дошкільної освіти є ефективне використання різних видів ігор в освітньому процесі та їхній педагогічний супровід. Адже в процесі гри під правильним керівництвом дорослих формується особистість дітей, а в грі формуються якості їхньої психіки, необхідні в майбутньому для сприяння навчанню впродовж життя [4].

На важливості позиції дорослого під час організації ігор дітей зауважує Н. Каньоса. Дослідниця зазначає, що дитина має бути активним учасником ігрової діяльності, а дорослий – партнером у розвитку дитини. Ігрова діяльність дітей дошкільного віку має будуватися на основі створення ігрової мотивації на базі суб'єкт-суб'єктних відносин. Окрім того, дорослі мають створювати сприятливі умови для ігрової рефлексії дітей, самостійної оцінки своїх досягнень в ігровій діяльності, моделювання різноманітних

 РЕЦЕНЗОВАНА СТАТТЯ

Згідно стандартів COPE Code of Conduct

ситуацій тощо [5].

У свою чергу Н. Пихтіна зазначає, що під час педагогічного супроводу ігор дітей вихователь має брати до уваги рівень підготовки вихованців, оскільки в іграх, які їм пропонують дорослі, діти мають оперувати вже наявними знаннями і уявленнями. Також розглядаючи питання супроводу ігор дітей дошкільного віку дослідниця звертає увагу на необхідності аналізування вихователем проведеної гри. Така діяльність має бути спрямована на виявлення прийомів її підготовки і проведення, а саме: які прийоми виявилися ефективними в досягненні поставленої мети, що не спрацювало і чому. Н. Пихтіна підкреслює, що аналізування сприятиме удосконаленню як підготовки, так і проведення гри. Аналізування проведеної гри дасть змогу виявити індивідуальні особливості розвитку дітей а, відтак, правильно організувати індивідуальну роботу з ними [8].

Отже, проаналізувавши наукові дослідження, присвячені проблемі педагогічного супроводу діяльності дітей дошкільного віку, в межах нашого дослідження педагогічний супровід ігор дітей розглядаємо як систему професійної діяльності педагога, спрямовану на створення умов для формування базових якостей і розвитку особистості під час ігрової діяльності. Проаналізувавши зазначену джерельну базу, готовність майбутніх вихователів до здійснення супроводу ігрової діяльності, ми розглядаємо як складне структурне утворення, основу якого складають: розуміння важливості ігрової діяльності для розвитку дітей дошкільного віку; стійка мотивація до професійної діяльності; професійно значимі якості особистості; професійні компетентності, що дають змогу успішно здійснювати супровід ігрової діяльності.

REFERENCES:

- [1] Великий тлумачний словник сучасної української мови (2005)/ уклад. Та голов. ред. В. Т. Бусел. Київ; Ірпінь: Перун, 1728.
- [2] Довбня С.О., Шулигіна Р.А. (2019) Теоретико-методичний супровід ігрової діяльності дітей дошкільного віку. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*, (72) 1), 170-176.
- [3] Завязун Т. (2018) Вплив ігрової діяльності на всебічний розвиток дитини-дошкільника. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*, (64), 93-96.
- [4] Зданевич Л.В. (2014) Теоретичні і методичні основи професійної підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до роботи з дезадаптованими дітьми: автореф. дис. ...д-ра пед. наук : 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти». Житомир, 44.
- [5] Каньоса Н.Г., Комарницька Л.М. (2023) Психологічні аспекти організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку. *Вікова та педагогічна психологія*, (48), 71-75.
- [6] Косенко Ю.М. (2017) Підготовка майбутніх вихователів до педагогічної творчості. *Неперервна професійна освіта: теорія і практики*, (3-4), 90-94.
- [7] Кудикіна Н. В. (2010) Гра: феноменологічна та педагогічна характеристики. *Освітологічний дискурс*, (1), 20-31.
- [8] Пихтіна Н.П. (2022) Педагогічний потенціал дидактичних ігор та особливості їх використання на заняттях у ЗДО. *Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Психолого-педагогічні науки*, (3), 16-23.
- [9] Підготовка вихователя до розвитку особистості дитини в дошкільному віці (2009): монографія / Г. В. Беленька, О. Л. Богінч, З. Н. Борисова та ін.; [за заг. ред. І. І. Загарницької]. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 310.
- [10] Поніманська Т.І. (2018) Дошкільна педагогіка: підручник. 4-те видання, перероблене. К.: ВЦ «Академія», 408.
- [11] Про затвердження Базового компонента Дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти): нова редакція. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 № 33. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
- [12] Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» наказ Міністерства економіки України від 19.10.2021 № 755-21.
- [13] Рацул А. (2011) Підготовка майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до професійної діяльності. *Гуманізація навчально-виховного процесу*, (LVIII) 1), 78-85.
- [14] Сергеева В. Ф. (2014) Технологічний підхід до професійної підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів. *Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»*. Київ: Гнозис. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/153580447.pdf>
- [15] Трофаїла Н. Д. (2019) Сучасна професійна підготовка майбутніх вихователів у системі дошкільної освіти України. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*, (65) 1), 90-92.

The scientific periodical

PrOsvita

№ 2 (October, 2024)

Journal's frequency: monthly

All materials are reviewed. The editorial office did not always agree with the position of authors. Authors are responsible for the accuracy of the material.

Responsible for e-layout: Tetiana Bilous.
Designer: Ihor Bondarenko.

Contacts of the editorial offices:

LLC «UKRLOGOS Group»
21037, Ukraine, Vinnytsia, Zodchykh str. 18/81.
Tel.: +38 098 1948380; +38 098 1526044
E-mail: journals@ukrlogos.group

Journal official website:
<https://www.prosvita.in.ua>

Signed for publication 20.10.2024.
Format 70×100/16. Offset paper.
Montserrat typefaces. Digital printing.
Circulation of 100 copies.
Conventionally printed sheets 12,52.

Order № 24/010.

Publishing and printing:
LLC «UKRLOGOS Group»
Certificate of the subject of the publishing business: ДК № 7860 of 22.06.2023.

Наукове періодичне видання

ПрОсвіта

№ 2 (жовтень, 2024)

Щомісячне видання

Всі матеріали пройшли рецензування. Редакція не завжди поділяє позицію авторів. За точність викладеного матеріалу відповідальність несуть автори.

Верстка: Білоус Тетяна
Дизайн: Бондаренко Ігор

Контактна інформація редакції:

ТОВ «УКРЛОГОС Груп»
21037, Україна, м. Вінниця, вул. Зодчих, 18/81
Тел.: +38 098 1948380; +38 098 1526044
E-mail: journals@ukrlogos.group

Офіційний сайт журналу:
<https://www.prosvita.in.ua>

Підписано до друку 20.10.2024.
Формат 70×100/16. Папір офсетний.
Гарнітура Montserrat. Цифровий друк.
Тираж: 100 примірників.
Умовно-друк. арк. 12,52.

Замовлення № 24/010.

Видавництво і друк:
ТОВ «УКРЛОГОС Груп»
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 7860 від 22.06.2023.